

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ ทำการศึกษาหญิงและชายที่มีสถานภาพโสดและสมรส ที่อาศัยอยู่ในเขต ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยเลือกประชากรที่ทำการศึกษาจาก 3 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งสิ้น 224 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบความคิดเห็นของชาวบ้านที่มีต่อโรคเอดส์ ทั้งในด้าน การติดต่อ การป้องกัน การดูแลตัวเองและการปฏิบัติต่อผู้ป่วย และเพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นและพฤติกรรมของชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับการคิด เชื่อ โรคเอดส์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 224 คน และเพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับลึก คณะผู้วิจัยจึงได้จัดสนทนากลุ่มแม่บ้านด้วย เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่คณะผู้วิจัยสนใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการแจกแจงความถี่เป็นรายข้อ โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSSPC+

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

หญิงโสดและชายโสดส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15 - 20 ปี (74.4 % และ 41.5 %) สำหรับหญิงสมรสและชายสมรสมีอยู่ระหว่าง 31 - 35 ปี (28.6 % และ 22.6 %) ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาอยู่ในระดับ ป.1 - ป.6 หญิงโสดส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา (53.8 %) ชายโสดมีอาชีพรับจ้าง (56.6 %) และหญิงสมรส ชายสมรส ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (44.3 % และ 59.0 %)

2. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์

มากกว่า 50 % ของชายโสดและชายสมรสเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 17 ปี สำหรับชายสมรสพบว่า 50 % เคยมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส ชายโสดจะใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้งและใช้ทุกครั้ง (48.4 % และ 41.9 %) ในขณะที่ชายสมรสจะใช้ทุกครั้งและไม่ใช้ (41.9 % และ 37.2 %) เหตุผลที่ใช้บางครั้ง ชายโสดตอบว่า เพราะมั่นใจในคู่นอน แต่ชายสมรสตอบว่าเพราะเมาสูรา ส่วนเหตุผลที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย พบว่า ชายโสดตอบว่าไม่เคยใช้ ทำให้หมกอมารมณ์ทางเพศและว่าความปลอดภัยในขณะที่ชายสมรสตอบว่า ยังไม่มีโรคเอดส์ระบาด รองลงมาคือไม่เคยใช้

เมื่อถามประสบการณ์การเป็นกามโรค พบว่า ชายสมรสจะมีประสบการณ์มากกว่าชายโสด และ 50 % ของชายโสดและชายสมรสจะเที่ยวหญิงอาชีพบริการพิเศษเป็นบางครั้ง เมื่อเพื่อนชวน ทั้งนี้ชายโสดและชายสมรสเกือบ 50 % หลังดื่มสุรามักจะไปเที่ยวหญิงอาชีพพิเศษเป็นบางครั้ง

3. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์

กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 90 % ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์จากโทรทัศน์มากกว่า 80 % จากหนังสือพิมพ์ สำหรับตัวบุคคลพบว่า ชายโสดมากกว่า 50 % ได้รับข้อมูลจาก แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อนที่ทำงาน และสมาชิกในครอบครัว ชายสมรสมากกว่า 60 % ได้รับข้อมูลจากเพื่อนบ้านและในหญิงสมรส พบว่า มากกว่า 60 % ได้รับข้อมูลจาก แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเพื่อนบ้าน

4. ความรู้และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์เป็นรายข้อ ได้แก่

4.1 ผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ในระยะที่ไม่แสดงอาการ สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น

ได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างชายและชายที่สมรส มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างหญิงและหญิงสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่กลุ่มตัวอย่างชายและชายสมรสจะตอบเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิงและหญิงสมรส

4.2 การมีเพศสัมพันธ์เฉพาะคู่สมรสเท่านั้น จึงจะปลอดภัยจากไวรัสเชื้อ
โรคเอดส์

พบว่า กลุ่มตัวอย่างชาย ชายสมรส ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และชายโสด มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างหญิงโสด หญิงสมรส ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และชายสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่กลุ่มตัวอย่างชายโสดและชายสมรส ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และ ชายสมรสตอบเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิงโสด และหญิงสมรส ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และชายโสด

4.3 นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่ปลอดภัยจากโรคเอดส์

พบว่า กลุ่มตัวอย่างชายโสดและชายสมรส มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างหญิงโสดและหญิงสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่กลุ่ม ตัวอย่างหญิงโสดและหญิงสมรสตอบเห็นด้วยมากกว่ากลุ่ม ตัวอย่างชายโสดและชายสมรส

4.4 ทำนสามารถทำงานร่วมกับผู้ติดเชื้อ โรคเอดส์ได้

พบว่า กลุ่มตัวอย่างชายโสดและผู้สมรสแล้ว มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างหญิง โสดและผู้สมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่กลุ่มตัวอย่างชาย โสดและผู้สมรสแล้วตอบเห็นด้วยมากกว่ากลุ่ม ตัวอย่างหญิงโสดและผู้ที่เป็นโสด

4.5 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นหนุ่มสาวเป็น เรื่องธรรมดา

พบว่า กลุ่มตัวอย่างชาย ชายโสด และผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีความรู้ และความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างหญิง หญิงโสด และผู้ที่มีอายุ มากกว่า 25 ปี โดยที่กลุ่มตัวอย่างชาย ชายโสด และผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ตอบเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิง หญิงโสด และผู้ที่มีอายุน้อย กว่า 25 ปี

- 4.6 การติดเชื้อโรคเอดส์จะพบเฉพาะในหญิงขายบริการทางเพศเท่านั้น พบว่า ชายสมรส ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับ หญิงสมรส ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ หญิงสมรส ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ตอบเห็นด้วยมากกว่าชายสมรส ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี
- 4.7 ถ้าคนในครอบครัวติดเชื้อโรคเอดส์ ท่านจะเินแยกไปอยู่ที่อื่น หรือไม่อยู่ร่วมกับท่าน พบว่า ชายสมรส ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และผู้สมรส จะมีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับ หญิงสมรส ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 ผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี และผู้ที่เป็นโสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่หญิงสมรส ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 ผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี และผู้สมรสจะตอบเห็นด้วยมากกว่าชายสมรส ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และผู้ที่เป็นโสด
- 4.8 เอดส์สามารถติดต่อโดยการรับประทานอาหารร่วมกับผู้ป่วยเอดส์ พบว่า ชายโสดและหญิงโสด มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ชายโสดจะตอบเห็นด้วยมากกว่าหญิงโสด
- 4.9 การเข้าถึงยางอนามัยในการร่วมเพศ ทำให้ท่านหมดอารมณ์ทางเพศ พบว่า ชายโสด ผู้สมรส และชายโสด ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับ หญิงโสด ผู้ที่โสด และชายโสด ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ ชายโสด ผู้สมรส ชายโสด ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ตอบเห็นด้วยมากกว่า หญิงโสด ผู้ที่เป็นโสด และชายโสดที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์

- 4.10 พ่อบ้านเป็นผู้ที่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ และถ้าเพื่อนบ้านติดเชื้อโรคเอดส์ ท่านจะหลีกเลี่ยงไม่ไปใกล้ชิดด้วย
- พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และผู้สมรส มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และผู้ที่เป็นโสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และผู้สมรสตอบเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และผู้ที่ เป็นโสด
- 4.11 การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการตามห้องอาหารมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยกว่าหญิงบริการตามห้อง
- พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และอายุน้อยกว่า 25 ปี มีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6. และอายุมากกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 และอายุมากกว่า 25 ปี ตอบเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.6 และผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี
- 4.12 เอดส์สามารถติดต่อได้จากการใช้ร่วมสาธารณะ
- พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และผู้สมรสมีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี และผู้ที่ เป็นโสด โดยที่ผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี และผู้สมรส ตอบเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และผู้ที่ เป็นโสด
- 4.13 ผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ เช่นเดียวกับกามโรคประเภทอื่น ๆ
- พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ผู้ที่สมรส ชายโสด และชาย ผู้เคยมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสมีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ผู้ที่เป็นโสด ชายสมรสและชายที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ผู้สมรส (ชายและหญิง) ชายสมรส และชายผู้เคยมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสตอบเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ผู้ที่เป็นโสด ชายโสดและผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส

- 4.14 ท่านคิดว่าการเที่ยวผู้หญิงขายบริการเป็นเรื่องปกติธรรมดาของสังคมไทย
พบว่า ผู้ที่มีอายุต่างกัน จะมีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี ตอบเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่
มีอายุน้อยกว่า 25 ปี
- 4.15 การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เพียงครั้งเดียว จะไม่ทำให้ท่าน
เป็นโรคเอดส์ได้
พบว่า ผู้สมรสและผู้ที่เป็นโสดมีความรู้และความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผู้สมรสตอบเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่เป็นโสด

PAYAP UNIVERSITY

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล 3 ประการ ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคลประการที่ 1 คือ เพศ นั้น ผลการวิจัยพบว่า เพศชายมีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์แตกต่างจากเพศหญิงอย่างชัดเจน คือ เพศชายทั้งที่สมรสแล้ว และชายโสดเห็นด้วยว่า ถ้ามีเพศสัมพันธ์เฉพาะคู่สมรสของตนเองเท่านั้น จึงจะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ (91.9 % และ 71.7 %) ขณะที่หญิงสมรสและหญิงโสดเห็นด้วยค่อนข้างต่ำ (59.2 % และ 53.8 %) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเหตุผลที่ว่า ในสังคมไทยผู้ชายสามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงที่ไม่ใช่ภรรยาได้ โดยจากการสำรวจความสัมพันธ์ทางเพศและพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ในประเทศไทย โดยการสุ่มตัวอย่างจากทั่วประเทศของ วิวิธสิทธิ์ ลิขิตไธรวร และคณะ เมื่อปี พ.ศ. 2533 รายงานว่า กลุ่มตัวอย่างชายที่ทำการศึกษาที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป 75 % เคยใช้บริการทางเพศในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งการที่ผู้ชายสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ โดยเฉพาะกับหญิงบริการ ทำให้ผู้ชายทราบว่า ตนเองเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ และนำไปสู่การตระหนักว่า ถ้าตนเองสามารถจำกัดขอบเขตของการมีเพศสัมพันธ์ของตนเฉพาะคู่สมรสได้ ตนเองก็จะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ ขณะที่สังคมไทยไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายอื่น นอกจากคู่สมรสของตนเอง จึงทำให้การตระหนักในเรื่องความปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ โดยการมีเพศสัมพันธ์เฉพาะคู่สมรสของตนเอง จึงเป็นเรื่องที่ผู้หญิงไทยเห็นด้วยค่อนข้างต่ำ เพราะเป็นวิถีปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของผู้หญิงไทยอยู่แล้ว

นอกจากความคิดเห็นที่ต่างกันระหว่างเพศ ว่า การมีเพศสัมพันธ์เฉพาะคู่สมรสของตนเองเท่านั้น จึงจะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์แล้ว ผู้หญิงและชายยังมีความคิดเห็นแตกต่างกันด้วยว่า พ่อบ้านเป็นผู้ที่ปลอดภัยจากโรคเอดส์ โดยหญิงโสดไม่เห็นด้วยมากที่สุด (66.7 %) ขณะที่ชายโสดไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด (56.6 %) ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ชายโสดเป็นกลุ่มบุคคลที่ใช้บริการทางเพศของหญิงบริการมากที่สุด โดย ทวีศักดิ์ นพเกษร และคณะ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ

พฤติกรรมทางเพศที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอดส์ของกลุ่มทหารเกณฑ์ในจังหวัดพะเยา เมื่อ พ.ศ. 2535 พบว่า ทหารเกณฑ์ 77 % เป็นโสด และ 95 % ของทหารเกณฑ์เหล่านี้ เคยใช้บริการทางเพศของหญิงบริการ สำหรับสาเหตุที่ชายโสดใช้บริการทางเพศของหญิงบริการอาจเนื่องจาก เมื่อเกิดความต้องการทางเพศ ชายโสดไม่มีคู่สมรสที่จะบำบัดความต้องการทางเพศ ทำให้ชายโสดมีความคิดเห็นว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เที่ยวหญิงบริการ คือ การไม่มีคู่สมรส ด้วยเหตุผลนี้ ชายโสดจึงมีความคิดเห็นว่า พ่อบ้านซึ่งเป็นชายสมรสแล้ว น่าจะไม่ใช้บริการของหญิงบริการและน่าจะเป็นผู้ปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอดส์ที่แตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและเพศชายอีกประการหนึ่ง คือ ความคิดเห็นที่ว่า การใช้ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศ เป็นการดูถูกคู่นอน โดยชายสมรสและชายโสดไม่เห็นด้วย (91.5 % และ 84.9 %) ขณะที่หญิงสมรสและหญิงโสดไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (81.7 % และ 78.9 %) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการไปเที่ยวหญิงบริการเป็นเรื่องปกติธรรมดาของสังคมไทย ซึ่งจากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของชายที่แต่งงานแล้วของ พัชริน คำรงกิตติกุล และคณะ ที่ทำการศึกษาในชุมชนเขตชานเมืองจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2535 พบว่า ผู้ชายที่แต่งงานแล้ว 87 % มีความคิดเห็นว่า ในสังคมไทยเป็นเรื่องปกติธรรมดา ที่ผู้ชายที่แต่งงานแล้ว สามารถไปใช้บริการทางเพศได้ ถ้าบอกรับประกันการติดเชื้อเอดส์ จากความคิดเห็นดังกล่าวทำให้ผู้ชายคิดว่าการใช้ถุงยางอนามัยเป็นวิธีป้องกันตนเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่เป็นการกระทำที่สามารถตีความหมายได้ว่า เป็นการดูถูกคู่นอน ขณะที่หญิงสมรสที่มีเพศสัมพันธ์กับสามีตนเอง และหญิงโสดที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ จึงมีความคิดเห็นว่า การใช้ถุงยางอนามัยของฝ่ายชายกับตนเอง เป็นการแสดงถึงความไม่ไว้วางใจและดูถูกตนเอง

และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอดส์ของหญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันอีกประการหนึ่ง คือ ชายโสดและชายสมรสไม่เห็นด้วย ว่า ถ้าเพื่อนบ้านติดเชื้อเอดส์ทำงานจะหลีกเลี่ยงไม่ไปใกล้ชิดด้วย (81.1 % และ 79.0 %) ขณะที่หญิงโสดและหญิงสมรสไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (70.3 % และ 67.6 %) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเหตุผลที่คล้ายคลึงกับที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างเพศในประการที่ผ่านมา คือ การเที่ยวหญิงบริการเป็นเรื่อง

ปกติธรรมดาของสังคมไทย ทำให้ผู้ชายไทยเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงค่อนข้างสูงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ การมีโอกาสร้อยสูงจึงทำให้ผู้ชายเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์เพื่อป้องกันตนเองจากโรคนี้มากกว่าผู้หญิง ทำให้ผู้ชายมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์มากกว่าผู้หญิง ทำให้ผู้ชายไม่เห็นด้วยว่าถ้าเพื่อนบ้านติดเชื้อโรคเอดส์ ควรหลีกเลี่ยงไม่ไปใกล้ชิดด้วย เพราะผู้ชายมีความรู้ว่าการใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคเอดส์ ไม่สามารถทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ที่มีความแตกต่างกัน ระหว่างเพศหญิงและเพศชายประการสุดท้าย คือ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นหนุ่มสาวเป็นเรื่องธรรมดา โดยหญิงโสดและหญิงสมรสไม่เห็นด้วย (65.8 % และ 42.3 %) ขณะที่ชายสมรสและชายโสดไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (33.9 % และ 24.5 %) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากความไม่อิสระในการมีเพศสัมพันธ์ของผู้หญิงไทย ทำให้หญิงไทยยังยึดมั่นกับค่านิยมเรื่องพรหมจรรย์ของผู้หญิง ขณะที่ผู้ชายไทยมีอิสระในการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้ผู้ชายมีความคิดเห็นว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่นหนุ่มสาวน่าจะเป็นเรื่องธรรมดา

คุณลักษณะส่วนบุคคลประการที่ 2 คือ อายุ และคุณลักษณะส่วนบุคคลประการที่ 3 คือ สถานภาพสมรส เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลที่คณะผู้วิจัยนำมาหาความสัมพันธ์เพื่ออภิปรายผลการศึกษาร่วมกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่เป็นหญิงโสดและชายโสดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี (74.4 % และ 41.5 %) และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นหญิงสมรสส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี (28.6 %) และชายสมรสส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี (27.4 %) ผลจากการวิจัยพบว่าหญิงโสดและชายโสด กับหญิงสมรสและชายสมรสมีความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์แตกต่างกันดังนี้

หญิงโสดและชายโสดไม่เห็นด้วยว่า การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการราคาแพงจะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ (89.7 % และ 81.1 %) ขณะที่หญิงสมรสและชายสมรสไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (73.2 % และ 77.4 %) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากหญิงโสดและชายโสดมีภาระทางเศรษฐกิจและครอบครัวน้อยกว่าหญิงสมรสและชายสมรส ทำให้มีเวลาและโอกาสมากกว่าในการแสวงหาความรู้เรื่องโรคเอดส์ ทำให้มีความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้ที่ถูกต้องว่า การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ ไม่ว่าจะราคาถูกหรือแพงก็ไม่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์

และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ที่แตกต่างกันตามอายุและสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างอีกประการหนึ่งคือ ทั้งหญิงโสดและชายโสดไม่เห็นด้วยว่า การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เพียงครั้งเดียว จะไม่ทำให้เป็นโรคเอดส์ (79.5 % และ 73.6%) ขณะที่หญิงสมรสและชายสมรสไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (53.5 % และ 56.5 %) ซึ่งเหตุผลที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันดังนี้ อาจเนื่องจากชายโสดและหญิงโสดส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปว.ช. ปว.ส. (25.6 % เท่ากัน) มีผลให้หญิงโสดและชายโสดมีเวลาและโอกาสในการแสวงหาความรู้มาก ทำให้มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการติดเชื้อโรคเอดส์ จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยค่อนข้างสูงว่า การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เพียงครั้งเดียว จะไม่ทำให้เป็นโรคเอดส์

และด้วยเหตุผลดังกล่าวคือ การขาดโอกาสและเวลาในการแสวงหาความรู้ ยังทำให้หญิงสมรสและชายสมรสมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยค่อนข้างต่ำว่า เชื้อโรคเอดส์สามารถติดต่อได้โดยการใช้ร่วมসাধারণ (46.1 % และ 58.1 %) ขณะที่หญิงโสดและชายโสดไม่เห็นด้วยเนื่องจากมีความรู้ที่ถูกต้องค่อนข้างสูง (87.3 % และ 73.6 %)

และเช่นเดียวกัน คือ ภาระทางเศรษฐกิจและครอบครัว ทำให้หญิงสมรสและชายสมรส ขาดโอกาสในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ทำให้ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามอายุและสถานภาพสมรส มีความแตกต่างกันอีกใน 2 ประการสำคัญ คือหญิงโสดและชายโสดไม่เห็นด้วยว่า ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์สามารถรักษาให้หายได้ เช่นเดียวกับกามโรคประเภทอื่น (89.5 % และ 90.6 %) ขณะที่หญิงสมรสและชายสมรสไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (78.9 % และ 83.9 %) และหญิงโสดกับชายโสดไม่เห็นด้วยว่า ถ้าคนในครอบครัวติดเชื้อโรคเอดส์ ท่านจะให้แยกไปอยู่ที่อื่น ไม่ให้อยู่ร่วมด้วย (76.3 % และ 71.2 %) ขณะที่หญิงสมรสและชายสมรสไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (62.9 % และ 67.4 %)

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ที่แตกต่างกัน ตามอายุและสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างอีกประการหนึ่ง คือ หญิงสมรสและชายสมรสไม่เห็นด้วยว่า การใช้ถุงยางอนามัยจะทำให้หมดอารมณ์ทางเพศ (67.7 % และ 59.2 %) ขณะที่หญิงโสดและชายโสดไม่เห็นด้วยน้อยกว่า (47.7 % และ 53.8 %) ทั้งนี้ เหตุผลอาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วแสดงความคิดเห็นต่อคำถามข้อนี้ โดยใช้ประสบการณ์ทางเพศที่ผู้ตอบมีอยู่จริงในการแสดงความคิดเห็น ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดแสดงความคิดเห็น โดยใช้การคาดคะเนว่าควรจะเป็น คือ การร่วมเพศโดยใช้ถุงยางอนามัยน่าจะไม่ใช่ความรู้สึกสัมผัสที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งอาจจะทำให้หมดอารมณ์ทางเพศ

ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ที่แตกต่างกัน ตามอายุและสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างประการสุดท้าย คือ หญิงสมรสและชายสมรสเห็นด้วยว่า การเที่ยวหญิงบริการเป็นเรื่องปกติธรรมดาของสังคมไทย (63.4 % และ 61.3 %) ขณะที่หญิงโสดและชายโสดเห็นด้วยน้อยกว่า (57.9 % และ 58.5 %) ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชริน ดำรงกิตติกุล และคณะ ที่ทำการสำรวจพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของชายที่แต่งงานแล้ว และการรับรู้ของหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้ว ที่พบว่า ชายที่แต่งงานแล้วมีความคิดเห็นว่าตนสามารถไปใช้บริการทางเพศได้ ถ้าป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ 87 % และคู่สมรสของพวกเขา 82 % ก็มีความคิดเห็นแบบนี้เช่นเดียวกัน

ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวนี้ อาจเนื่องมาจากหญิงสมรสและชายสมรสส่วนใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี เป็นคนรุ่นเก่าของสังคมไทยที่ยังเชื่อในค่านิยมที่ว่า การเที่ยวหญิงบริการเป็นเรื่องปกติธรรมดาของผู้ชาย ขณะที่หญิงโสดและชายโสดส่วนใหญ่ ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 15 ถึง 20 ปี เป็นคนรุ่นใหม่ที่ได้รับแนวความคิดเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันทางเพศจากสังคมตะวันตกทำให้เกิดความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยว่า การเที่ยวหญิงบริการเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะการเที่ยวหญิงบริการเป็นการแสดงออกถึงความไม่เท่าเทียมและกดขี่ทางเพศ

คณะผู้วิจัย ยังทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล คือ สถานภาพสมรสกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ โดยทำการศึกษาเฉพาะชายโสดและชายสมรส ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์ ชายโสดส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง (48.4 %) ขณะที่ชายสมรสส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง (41.9 %) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอดส์ ในกลุ่มทหารเกณฑ์ในจังหวัดพะเยา ของ ทวีศักดิ์ นพเกษร และคณะ ที่พบว่า ทหารเกณฑ์ส่วนใหญ่ที่เป็นโสดมีเพียง 8 % เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ เช่นเดียวกับการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของทหารกองประจำการผลัด 1/2535 เหล่าแพทย์ เมื่อ พ.ศ. 2533 ของนักวิจัยกลุ่มเดียวกันก็พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 97 % เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ และมีเพียง 40 % ที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง เวลามีเพศสัมพันธ์

และเหตุผลที่ชายโสดส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ใ้ไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเวลามีเพศสัมพันธ์ คือ มั่นใจคู่นอน ขณะที่ชายสมรสส่วนน้อยไม่ใช้ถุงยางอนามัยให้เหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัย ว่ายังไม่มียโรคเอดส์ระบาด ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ชายโสดมีพฤติกรรมค่อนข้างเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์มากกว่าชายสมรส เนื่องจากชายโสดไม่นิยมใช้ถุงยางอนามัยเวลามีเพศสัมพันธ์ ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลคือ การมีเพศสัมพันธ์ของชายโสดอาจเป็นการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงทั่ว ๆ ไป เพราะชายโสดมีโอกาสในการคบหาสมาคมกับผู้หญิงมากกว่าชายสมรส ทำให้ชายโสดคิดว่าเพื่อนหญิงของตนที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย เป็นผู้หญิงที่สะอาดไม่จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัย เพราะไม่ใช่หญิงบริการ และเหตุผลอีกประการหนึ่งอาจเนื่องจากชายโสดไม่มีภาระที่ต้องห่วงใย ขณะที่ชายสมรสระวางตัวเวลามีเพศสัมพันธ์ เพราะถ้าตนเองติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น นอกจากตนเองแล้ว โรคทางเพศสัมพันธ์สามารถติดต่อไปยังภรรยาและลูก ๆ ได้

และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ ที่คณะผู้วิจัยทำการศึกษาอีกประการหนึ่งคือ การเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ทั้งชายโสดและชายสมรสต่างก็เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มเคยเป็นโรคหนองในแท้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Nelson และคณะ ได้ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ของผู้ชายไทยในภาคเหนือ อายุระหว่าง 19 - 23 ปี เมื่อปี พ.ศ. 2534 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา 76.5 % เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ซึ่งผลการศึกษาข้อนี้ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่าง ทั้งชายโสดและชายสมรสมีพฤติกรรมค่อนข้างเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากการเคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นสัญญาณที่บอกระการหนึ่งของการมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากทั้งโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับโรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากการมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์เช่นเดียวกัน ซึ่งจากการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับการติดเชื้อเอดส์ในภรรยา (หรือคู่นอนที่ไม่ใช่หญิงบริการทางเพศ) ของผู้บริจาคโลหิตที่มีเลือดบวกเอดส์ ของ วินัย สุวิยานนท์ และคณะ พบว่า ผู้บริจาคโลหิตที่มีเลือดบวกเอดส์ 40 % เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และทุกคนเคยเป็นโรคหนองใน ดังนั้น กล่าวได้ว่าชายโสดและชายสมรสที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมค่อนข้างเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อโรคเอดส์ ในด้านการติดต่อ การป้องกัน และการอยู่ร่วมกับผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ มีดังนี้

ด้านการติดต่อของโรคเอดส์ พบว่า

หญิงโสด ชายโสด และชายสมรส 80 % มีความรู้ด้านการติดต่อของโรคเอดส์ถูกต้องค่อนข้างสูงในเรื่องเกี่ยวกับ ผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์ในระยะที่ไม่แสดงอาการ สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ ไม่เห็นด้วยว่าการติดเชื้อโรคเอดส์พบเฉพาะในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศเท่านั้น นักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ที่ปลอดภัยจากโรคเอดส์ และการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการราคาแพงจะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ ในขณะที่หญิงสมรสมีความรู้ถูกต้องในเรื่องดังกล่าว ประมาณ 60 % เท่านั้น ซึ่งจากการศึกษาของ พัชริน ดำรงกิตติกุล และคณะ (2535) ก็พบเช่นเดียวกันว่า เมื่อถามความรู้เรื่องการติดต่อของเชื้อเอดส์ พบว่า แม่บ้านสามารถตอบถูกเพียง 20 % (29/147) ในขณะที่พ่อบ้านตอบถูก 34 % (59/174) และจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า หญิงสมรสส่วนใหญ่อายุ 31 - 35 ปี (28.6 %) การศึกษาระดับ ป.1 - ป.6 (73.9 %) อาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ แม่บ้าน (44.3 % และ 25.9 % ตามลำดับ) การได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ส่วนใหญ่ได้จากเพื่อนบ้าน (63.8 %) จากคุณลักษณะในเรื่องอายุ การศึกษา อาชีพ และแหล่งข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวอาจมีผลทำให้ความสนใจในเรื่องโรคเอดส์และการได้ข้อมูลข่าวสารของโรคเอดส์ที่ถูกต้องค่อนข้างต่ำ และที่น่าสังเกตจากการวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่า นอกจากหญิงสมรสเหล่านั้นจะได้รับข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์จากกลุ่มเพื่อนบ้านแล้ว ยังได้รับจากบุคลากรทางด้านสาธารณสุขด้วย (63.8 %)

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มากกว่า 80 % มีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้อย่างถูกต้อง คือ ผู้ที่เป็นโรคหนองในหรือซิฟิลิสมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้ ไม่เห็นด้วยว่าการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการที่มีรูปร่างหน้าตาสะอาด เรียบร้อย จะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ เห็นด้วยว่าถ้าแม่ติดเชื้อโรคเอดส์ ลูกที่อยู่ในครรภ์มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้ และการใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้ที่ติดเชื้อโรคเอดส์จะทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อ่ำไพ ชนะกอก และยุวรงค์ เยาวพานนท์ (2535) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีความรู้เรื่องโรคเอดส์สูง และวรรณชัย วังกานนท์ และ คณะ (2534) ก็พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการติดต่อโรคเอดส์ของชายผู้ใช้บริการมีความรู้ที่ถูกต้องมากขึ้นและเป็นที่น่าสนใจของการวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่จะตอบว่า ได้รับข้อมูลโรคเอดส์จากแหล่งข่าวต่าง ๆ หลายด้านด้วยกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจเป็นเพียงความรู้กว้าง ๆ เช่น เอดส์เป็นโรคติดต่อได้โดยการร่วมเพศ การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน จากแม่ที่ติดเชื้อเอดส์ไปสู่ลูกในครรภ์เท่านั้น ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยไม่ค่อยได้เน้นหรือพูดถึง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ขาดความรู้หรือมีความรู้ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์อีกมากมาย ดังที่ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า หญิงโสเภณีและชายโสเภณี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี เกือบ 80 % ไม่เห็นด้วยว่า การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เพียงครั้งเดียวจะทำให้เป็นโรคเอดส์ได้ ในขณะที่ชายสมรสและหญิงสมรสครึ่งหนึ่งไม่เห็นด้วย และยังมีความเข้าใจว่าเอดส์สามารถติดต่อได้ โดยการใช้ส้วมสาธารณะ การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการตามห้องอาหาร มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์น้อยกว่าหญิงบริการตามช่อง ซึ่งกลุ่มที่ทำการศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยในปริมาณที่ใกล้เคียงกันถึง 50 - 60 %

ด้านการป้องกันโรคเอดส์ พบว่า

ชายโสเภณี ชายสมรส มากกว่า 80 % เห็นด้วยว่า ถ้ามีเพศสัมพันธ์เฉพาะคู่ของตัวเองเท่านั้น จึงจะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ ในขณะที่หญิงโสเภณีและหญิงสมรสเห็นด้วยเพียง 60 % ทั้งนี้เนื่องมาจากค่านิยมของสังคมไทยที่ให้โอกาสผู้ชายสามารถมีผู้หญิงหลายคนได้ ในทางตรงข้ามผู้หญิง โดยเฉพาะผู้ที่สมรสแล้ว จะต้องมิสามีคนเดียวเท่านั้น ทำให้ผู้ชายค่อนข้างมั่นใจสูงว่า ถ้ามีเพศสัมพันธ์เฉพาะคู่ของตัวเองเท่านั้นจึงจะปลอดภัย และจากการศึกษาของ อุไรวรรณ คณิงสุขเกษม และคณะ (2534) เกี่ยวกับประสบการณ์ทางเพศ และการใช้ถุงยางอนามัยของวัยรุ่นชาย พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ (69 - 71 %) ไม่ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อร่วมเพศกับภรรยา

หญิงโสด ชายโสด หญิงสมรส ประมาณ 70 % เห็นด้วยว่า ถูกลงนามมีสามารถ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ ในขณะที่ชายสมรสเห็นด้วย 60 % ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ชายสมรสที่ทำการศึกษาคั้งนี้ ครึ่งหนึ่งเคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาและใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง (41.9 %) นอกจากนี้ ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น หนองใน จึงทำให้ชายสมรสไม่แน่ใจว่า การใช้ถุงยางอนามัยจะทำให้ตนเองปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้ และเมื่อถามเกี่ยวกับถุงยางอนามัย ทำให้หมดอารมณ์ทางเพศ พบว่า ชายโสด ชายสมรส และหญิงสมรส ไม่เห็นด้วย ประมาณ 60 % ในขณะที่หญิงโสดไม่เห็นด้วยเกือบครึ่งหนึ่ง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากหญิงโสดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี (74.4 %) และอยู่ในวัยเรียน (53.8 %) อาจจะไม่มึประสบการณ์ทางเพศ และใช้ถุงยางอนามัย นอกจากนี้ยังอาจมีค่านิยมที่ว่า ผู้หญิงควรรักษากวาลสงวนตัว ดังที่ ฤชงค์ วีรพลิน และคณะ (2535) ได้ศึกษา พฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดแพร่ ซึ่งพบว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อรักหรือแฟน และเพื่อนเป็น เรื่องเสียหาย ผู้หญิงจำเป็นต้องรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงาน

คำถามการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ พบว่า

หญิงโสด ชายโสด หญิงสมรส ชายสมรส 70 - 80 % ไม่เห็นด้วยว่า การรับประทานอาหารร่วมกับผู้ป่วยที่ติดเชื้อโรคเอดส์ สามารถติดเชื้อโรคเอดส์ได้ ถ้าเพื่อนบ้านติดเชื้อโรคเอดส์ ท่านจะหลีกเลี่ยงไม่ไปใกล้ชิดด้วย ถ้าคนในครอบครัวติดเชื้อโรคเอดส์ ท่านจะให้แยกไปอยู่ที่อื่น ไม่ให้อยู่ร่วมด้วย และท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ธนพรธม พงศ์ศิริ และคณะ ที่พบว่า นักเรียนร้อยละ 69 คิดว่า สามารถทำงานหรือเรียนหนังสือร่วมห้องเรียนเดียวกับผู้ติดเชื้อเอดส์ได้ แต่เมื่อถามเจาะลึกในกลุ่มหญิงสมรสในเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์กลับพบว่า ส่วนใหญ่ยังรู้สึกกลัว ไม่กล้าเข้าไปใกล้ หากจะไปเยี่ยมหรือพูดคุยด้วยจะอยู่ห่าง ๆ เพราะกลัวติดโรคเอดส์

ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านแนวคิด

การป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ที่จะได้ผลอย่างยั่งยืน ควรเป็นไปในลักษณะที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่เป็นผู้ร่วมในการค้นหาสาเหตุ และการตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหา ร่วมดำเนินกิจกรรมในการป้องกันแก้ไข ร่วมรับผลจากการดำเนินการ รวมทั้งการประเมินผลกิจกรรมที่ดำเนินการไป อย่างไรก็ตาม การจะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวได้นั้น ชุมชนต้องได้รับข้อมูลและการกระตุ้นที่เหมาะสมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขณะเดียวกัน โครงการที่มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครัวเรือน น่าจะได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม เพราะจากการศึกษาพบว่า ขนาดของครอบครัวที่เล็กลง และสัมพันธ์ภาพที่ห่างเหินระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นผลให้เกิดความอ่อนแอขึ้นในครอบครัวอันเป็นฐานสำคัญของชุมชน การถ่ายทอดคุณธรรมและจริยธรรมต่าง ๆ รวมทั้ง เรื่องที่เกี่ยวกับสถานภาพ บทบาทระหว่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ได้ถูกละเลย จนก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตทางเพศที่ไม่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการติดเชื้อเอดส์ ที่มีสาเหตุสำคัญมาจากพฤติกรรมทางเพศ จากปัญหาดังกล่าว จึงทำให้มีองค์กรทางศาสนา เห็นความสำคัญต่อการฟื้นฟูชีวิตครอบครัวให้เป็นปึกแผ่น เพื่อเป็นรากฐานมั่นคงต่อสังคมโดยรวม คือ โครงการส่งเสริมชีวิตครอบครัวและหน่วยงานบ้านและครอบครัว ที่มีกิจกรรมการเตรียมตัวของกลุ่มสาวเข้าสู่ชีวิตครอบครัว และกิจกรรมการฟื้นฟูชีวิตครอบครัวสำหรับคู่สมรส ซึ่งโครงการดังกล่าวจะถูกกำหนดให้เพิ่มขึ้นได้นั้น จะต้องร่วมมือกันทั้งระดับนโยบายและแผน ตลอดจนถึงการปฏิบัติการในพื้นที่

2. ในด้านปฏิบัติการ

2.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล 3 ประการ ได้แก่ เพศ อายุ และสถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ ดังนั้น การจัดกิจกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ จึงควรมีการแยกกลุ่มเป้าหมายออกไปตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3 ประการดังกล่าว โดยให้มีเนื้อหาและลักษณะของกิจกรรมให้ตรงตามธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมาย

- 2.2 หญิงโสด เป็นกลุ่มที่มีความเข้าใจในเรื่องเพศสัมพันธ์น้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรที่จะมีการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ และการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโรคเอดส์ ของผู้หญิงโสด
- 2.3 การให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ ควรเริ่มในกลุ่มเด็กวัยเรียน โดยเฉพาะก่อนออกจากการศึกษาภาคบังคับ (ป.6) ส่วนในระดับที่มีการศึกษาสูงขึ้นไปแล้ว ควรใช้วิธีการจัดทำโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Support) เนื่องจาก ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องโรคเอดส์จากกลุ่มเพื่อนค่อนข้างสูง นอกเหนือจากสื่อประเภทโทรทัศน์ และจากการวิจัย พบว่า ชายโสดเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ทางเพศ ตั้งแต่อายุน้อย โดยที่อาจจะไม่รู้จักรูปวิธีป้องกันตนเอง ดังนั้น จึงควรให้ความรู้กับกลุ่มชายโสดที่มีอายุน้อย ให้รู้วิธีป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโรคเอดส์ ทางทางมีเพศสัมพันธ์ โดยผ่านโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน
- 2.4 จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มหญิงที่สมรสแล้ว มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับหญิงโสด ชายโสด และชายสมรส จึงควรศึกษาหารูปแบบการให้ความรู้แก่หญิงสมรสมากขึ้น ขณะเดียวกันหญิงสมรสมีโอกาสรับเชื้อเอดส์ได้จากสามีของตนเอง ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง สามี-ภรรยา หรือฟื้นฟูชีวิตคู่สมรส และสร้างความรับผิดชอบต่อครอบครัว น่าจะเป็นวิธีลดปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อโรคเอดส์จากสามีสู่ภรรยาได้ พร้อมกันนี้ ควรศึกษา วิธีการเปลี่ยนค่านิยมในการเที่ยวผู้หญิงก่อนวัยอันสมควร และหลังการสมรสของชายไทย
- 2.5 จากการสังเกตและสัมภาษณ์ของนักวิจัยในชุมชนที่ทำการศึกษ พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวค่อนข้างมาก โดยเฉพาะด้านโครงสร้างและความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนั้น จึงควรมีนโยบายส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวทุกเพศและวัย โดยถือเป็นนโยบายระดับประเทศสำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ในด้านวิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน และความสัมพันธ์ของตัวแปรในเชิงปริมาณ ซึ่งทำให้ขาดความลุ่มลึกของข้อมูลที่ไม่ปรากฏอีกหลายแง่มุม เช่น วิธีคิดเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่างเพศ ความเข้าใจ บทบาทในฐานะที่เป็นหญิง และการปกป้องตัวเองจากการติดเชื้อเอดส์จากสามี การให้เหตุผลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศตามความเชื่อที่ถูกอบรมมา ฯลฯ ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้เทคนิคสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Focus Groups Discussion) เพื่ออธิบายเหตุผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขการติดเชื้อเอดส์ของประชาชน การแก้ไขปัญหานั้นเหตุจะต้องมีข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่สามารถตอบคำถามเชิงพฤติกรรมว่า ทำไม หรือเพราะอะไรได้ มากกว่าข้อมูลที่ให้แก่เฉพาะขนาดของปัญหาเพียงอย่างเดียว

PAYAP UNIVERSITY